

Maria Zduniak

**KONFERENCJA NAUKOWA
W PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOLE MUZYCZNEJ WE WROCŁAWIU**

W dniach 25—26 III 1980 r. odbyła się trzecia konferencja naukowa pt. *Tradycje śląskiej Kultury Muzycznej*, zorganizowana przez Katedrę Kompozycji i Teorii Muzyki oraz Bibliotekę Główną Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej we Wrocławiu z okazji 35 rocznicy powrotu ziem zachodnich do Macierzy oraz 35-lecia wyższych uczelni Wrocławia. Poprzednie dwie konferencje zorganizowała Biblioteka Główna Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Katowicach, a odbyły się one w Grodkowie (czerwiec 1976 r.) oraz w Katowicach (maj 1979 r.). We wrocławskiej konferencji wzięli udział przedstawiciele różnych środowisk z całego terytorium Śląska. Referat wprowadzający na temat *Dialogu muzyki i poezji* wygłosił prof. dr Jan Trzynadłowski. Problematyka konferencji została ujęta w trzy grupy tematyczne zatytułowane: *Śląski folklor muzyczny*, *Przeszłość muzyczna Śląska* oraz *Ze współczesnej kultury muzycznej Śląska*. Przygotowano 15 referatów i 6 komunikatów, które wygłoszono w następującej kolejności: *Zakaz ludowo-plebejskiego muzykowania na Śląsku* (dr Józef Majchrzak), *August Heinrich Hoffmann von Fallersleben a śląska pieśń ludowa* (doc. dr Karol Musioł), *Flora w opolskiej pieśni ludowej* (dr Piotr Świerc), *Ludowe instrumenty dęte Beskidu Śląskiego* (dr Alojzy Kopoczek), *Działalność chórów śląskich w dobie plebiscytu* (dr Piotr Świerc), *Polskie druki nutowe wydane w Opolu przed rokiem 1945* (mgr Anna Hryniów), *Muzyka w środowisku polonijnym na Zaolziu* (mgr Bożena Gieburowska-Gabryś), *Kultura muzyczna Śląska Cieszyńskiego w II połowie XIX i w XX wieku w aspekcie uwarunkowań społeczno-politycznych* (mgr Janina Cybulska), *Wielogłosowy repertuar europejski na Śląsku w okresie średniowiecza* (dr Walentyna Węgrzyn-Klisowska), *Muzykalia w Bibliotece Kapitulnej we Wrocławiu* (ks. dr Józef Mandziuk), *O księgozbiorze muzycznym Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu* (mgr Aniela Kolbuszewska), *Nieznany kompozytor śląski — Filip Gotschalk* (mgr Krystyna Turek), *Działalność Karola Ditters von Dittersdorfa na Śląsku* (doc. Edward Krysta), *Pobył Chopina w Dusznikach oraz związane z tym pamiątki i tradycje muzyczne w XIX i na początku XX wieku* (doc. Leon Hanek), *Fryderyk Chopin i Aleksander Hoffman na Dolnym Śląsku* (dr Franciszek German), *Ze studiów nad recepcją twórczości Fryderyka Chopina w XIX-wiecznym Wrocławiu* (dr Maria Zduniak), *Znaczenie działalności Bolesława Woytowicza jako kompozytora i nauczyciela kompozycji dla rozwoju kultury muzycznej na Śląsku* (mgr Jolanta Bauman), *Twórczość Bolesława Szabelskiego* (doc. Ryszard Gabryś), *Sonorystyka w utworach Witolda Szalonka* (mgr Gabriela Kamska-Jonszta), *Pieśń o Polsce Rudolfa Maliszewskiego* (mgr Dorota Wieczorek), *Feliks Kęcki — sylwetka muzykologa i organizatora szkolnictwa muzycznego w Brzegu* (mgr Anna Wojatycka).

Całość materiałów z konferencji (referaty, komunikaty oraz charakterystyka

dyskusji) ma być opublikowana w kolejnym „Zeszyte Naukowym PWSM” we Wrocławiu.

Z okazji konferencji odbył się ponadto, przygotowany przez pedagogów Uczelni, koncert kameralny (25 marca), w którego programie znalazły się utwory K. Ditters von Dittersdorfa, J. Elsnera, T. Natansonu i B. Woytowicza. Utwory prezentowane podczas koncertu wiązały się bezpośrednio i ub pośrednio z tematyką poruszaną podczas obrad.

Konferencji towarzyszyła, zorganizowana przez Bibliotekę Główną PWSM we Wrocławiu, wystawa zatytułowana *Zycie muzyczne Wrocławia*, na której zgromadzono eksponaty pochodzące z Oddziału Zbiorów Muzycznych Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu, Biblioteki Głównej PWSM we Wrocławiu oraz zbiorów prywatnych dr W. Węgrzyn-Klisowskiej i dr M. Zduniak.

Zarówno obrady konferencji naukowej, jak też imprezy towarzyszące zostały przyjęte przez zebranych z dużym zainteresowaniem.

Stanisław Solicki

SESJA NAUKOWA Z OKAZJI PIĘCSETNEJ ROCZNICY ŚMIERCI JANA DŁUGOSZA

W dniach 24—25 V 1980 r. odbyła się w Sandomierzu (w ramach obchodów X wieków istnienia tego miasta) ogólnopolska sesja naukowa poświęcona pięcsetnej rocznicy śmierci Długosza. Organizatorami sesji byli: PTH — Zarząd Główny i Oddział w Sandomierzu, Instytut Historii WSP w Krakowie oraz Urząd Miejski w Sandomierzu. Wygłoszono 4 referaty. Doc. F. Kiryk (IH WSP Kraków), będący zarazem naukowym kierownikiem sesji, szczegółowo omówił dzieje i znaczenie Sandomierza w czasach Długosza, dr M. Rożek (IH WSP Kraków) zajął się fundacjami artystycznymi Długosza, doc. S. Grzybowski (IH WSP Kraków) nakreślił sylwetkę intelektualną Długosza, wreszcie dr J. Krukowski (IH WSP Kraków) przedstawił Długosza jako wychowawcę synów królewskich. Ponadto wygłoszono 9 komunikatów. Dr Z. Wielebska (IH WSP Kraków) przypominała o krakowskich obchodach czterechsetlecia śmierci Długosza, dr M. Koczerska (IH Uniw. Warsz.) zajęła się rolą Długosza jako sekretarza Z. Oleśnickiego, mgr A. Jureczko (IH WSP Kraków) podzielił się rezultatami swych badań nad przydomkami królów i książąt polskich w Długoszowych *Annales Poloniae*, dr S. Gawlas (IH WSP Kraków) mówił o świadomości narodowej Długosza, doc. J. Krzyżaniakowa (IH Uniw. Pozn.) przedstawiła otoczenie intelektualne Długosza, dr W. Szelińska (IH WSP Kraków) zajęła się zagadnieniem Długoszowej *Chorografii*, dr H. Kotarski (IH WSP Kraków) scharakteryzował *Annales Poloniae* jako źródło do dziejów najazdu mongolskiego na Polskę w 1241 r., dr S. Mateszew (IH WSP Kraków) przedstawił problematykę Podhala i Pienin w Długoszowym *Liber beneficiorum*, wreszcie dr A. Winiarska (IH WSP Kraków) poinformowała o zainteresowaniach historiografii radzieckiej piśmiennictwem i osobą Długosza. W dyskusji, w której uczestniczyło kilkanaście osób, wniesiono sporo szczegółów dotyczących Długosza i jego dzieł. Materiały z sesji zostaną opublikowane w specjalnym wydawnictwie jubileuszowym. Pożytecznym uzupełnieniem sesji było zwiedzanie zabytków świeżo odrestaurowanego Sandomierza, w tym zwłaszcza Domu Długosza.

Stanisław Solicki

Romuald Gelles

**„HISTORYCZNA ROLA UKŁADU ZGORZELECKIEGO”
KONFERENCJA NAUKOWA, ZGORZELEC 26—28 VI 1980 R.**

Z okazji 30 rocznicy podpisania układu zgorzeleckiego (6 VII 1950) odbyła się w Zgorzelcu konferencja naukowa (już trzecia; poprzednie wiązały się z 20 i 25-leciem zawarcia układu) zorganizowana przez Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu im. B. Bieruta we Wrocławiu, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych w Warszawie oraz redakcję tygodnika „Wiadomości”. Gospodarzem konferencji był Komitet Wojewódzki PZPR w Jeleniej Górze.

Wysoka ranga jubileuszu spowodowała, iż w obradach konferencji udział wzięli: kierownik Wydziału Zagranicznego KC PZPR tow. Wacław Piątkowski, konsul generalny NRD we Wrocławiu Franz Franzen, rektor Uniwersytetu Wrocławskiego prof. dr Kazimierz Urbanik oraz najwybitniejsi znawcy stosunków polsko-niemieckich, polscy uczeni z Warszawy, Poznania, Katowic, Opola i Wrocławia, a także przedstawiciele świata naukowego z NRD (z Lipska, Drezna i Budziszyna). Fakt ten z dużą satysfakcją podkreślił witając uczestników konferencji jej gospodarz, tow. Stanisław Ciosek, I sekretarz KW PZPR w Jeleniej Górze. Następnie przewodnictwo obrad przejął prof. dr Bronisław Pasierb (Instytut Nauk Politycznych UW.), który na przemian z doc. drem hab. Karolem Fiedorem (Instytut Nauk Politycznych UW.) pełnił tę funkcję do końca konferencji.

Po wystąpieniach W. Piątkowskiego, konsula F. Franzena oraz dra E. Meriena, sekretarza Towarzystwa Jabłonowskich w Lipsku, w części merytorycznej pierwszego dnia obrad przedstawione zostały trzy referaty plenarne, a mianowicie: prof. dra A. Czubińskiego (Instytut Zachodni, Poznań) *Znaczenie układu zgorzeleckiego dla kształtowania stosunków politycznych w Europie* (korespondował on znakomicie z obszernym i nader interesującym wystąpieniem W. Piątkowskiego, w którym dokonana została charakterystyka bilansu inicjatyw i osiągnięć oraz przeszkód w dążeniu do utrwalenia bezpieczeństwa w powojennej Europie); doc. dra hab. W. Tomali (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa) *Polityczne przesłanki nawiązania stosunków dyplomatycznych między PRL i NRD* oraz prof. dra F. Ryszki (Instytut Nauk Politycznych UW.) *Układ zgorzelecki z perspektywy 30-lecia*.

Obrady drugiego dnia toczyły się w dwóch sekcjach problemowych: pierwszej na temat roli układu zgorzeleckiego w stosunkach między PRL i NRD oraz drugiej, poświęconej omówieniu międzynarodowych aspektów tego układu. W zespole pierwszym referat główny pt. *Opinia polska wobec układu zgorzeleckiego* wygłosił prof. Pasierb. Przedstawione zostały również komunikaty na temat czynników kształtujących i różnicujących stereotypy Niemca (z NRD i RFN) w Polsce (dr K. Paszkiewicz), problemu niemieckiego w powojennej literaturze polskiej, zwłaszcza lat 1945—1949 (mgr M. Cioska) oraz dojrzewiania kwestii normalizacji stosunków między Polską a jej zachodnim sąsiadem przed podpisaniem układu zgorzeleckiego (dr M. Wolański — wszyscy wymienieni z Instytutu Nauk Politycznych UW.). W dyskusji głos zabierali m. in. prof. dr M. Kasper z Instytutu Serbołużycy w Budziszynie oraz prof. dr K. Schneider z Uniwersytetu im. Karola Marksa w Lipsku. Pierwszy z wymienionych scharakteryzował sięgające głęboko w przeszłość tradycyjne więzy przyjaźni polsko-serbołużycy, które wywarły wyraźny wpływ na kształt powojennej politycznej rzeczywistości, a mianowicie współpracę i przyjaźni narodów Polski i NRD, „połączonych, a nie rozdzielanych granicą na Odrze i Nysie”. Prof. Schneider omówił natomiast stanowisko RFN wobec zachodniej granicy Polski, wskazując na występujące tendencje rewizjonizmu, które w ostatnich latach uderzają także w podstawy układu PRL—RFN z grudnia 1970 r.

W sekcji drugiej referat wprowadzający przedstawił prof. dr A. Kwilecki (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu) pt. *Zmiana funkcji pogranicza polsko-niemieckiego po II wojnie światowej*. W dyskusji wystąpiła m. in. grupa pracowników Instytutu Nauk Politycznych UWr. (dr W. Bokajło, dr J. Kupczak, dr T. Kegel, dr T. Łoś-Nowak). W sumie podczas dwudniowych obrad wystąpiło 24 mówców, w tym 5 z NRD.

Podsumowania obrad dokonał na plenarnym zgromadzeniu prof. Pasierb, stwierdzając, iż naczelną ideą spotkania zgorzeleckiego została w pełni zrealizowana. Układ zgorzelecki stał się bowiem swego rodzaju hasłem wywoławczym do podjęcia szeroko rozumianej problematyki niemcoznawczej. Podkreślił wysoki walor naukowy konferencji, jak również jej nader ważny międzynarodowy aspekt dzięki licznemu i aktywnemu udziałowi uczonych z NRD, a także polityczny, ponieważ konferencja zapoczątkowała niejako centralne uroczystości związane z 30-leciem układu zgorzeleckiego, których punkt kulminacyjny przypadnie na dzień 6 VII br. W serdecznych słowach podziękował gospodarzom konferencji, komitetom partyjnym: wojewódzkiemu w Jeleniej Górze i miejskiemu w Zgorzelcu, za stworzenie znakomitych warunków, w jakich mogły toczyć się obrady. Dodać należy, iż gospodarze umożliwili także uczestnikom konferencji zwiedzenie Kombinatu Turowszowskiego (kopalnia i elektrownia).

Zapowiedziany został druk całości materiałów z konferencji.